

HJEMMEOPPGAVER I RETORISK VITENSKAPSTEORI:
RETKOM4101, HØSTEN 2014

BOKMÅL

Du skal velge én av oppgavene, enten oppgave 1 eller oppgave 2

Oppgave 1

I tradisjonell vitenskapsteori skiller en gjerne mellom beskrivelser/forklaringer av et eller annet fenomen i virkeligheten og normative vurderinger av det samme fenomenet. For eksempel kan tekst- og retorikkforskere være opptatt av å beskrive og forklare hva det er som gjør at noen mennesker bedre enn andre er i stand til å overbevise sine medmennesker. Men vitenskapen er vanligvis ikke opptatt av å fortelle andre mennesker hvordan de best bør eller skal ytre seg overbevisende. Flere retorikere har likevel argumentert for å oppheve skillet mellom beskrivelser/forklaringer og normative vurderinger. De ønsker at retorikken skal være både en deskriptiv og normativ vitenskap.

Gjør greie for og drøft dette siste standpunktet i retorisk vitenskapsteori. Vis med eksempler hva opphevelsen av skillet mellom det deskriptive og normative kan føre til for analyser av retoriske ytringer og praksiser.

Oppgave 2

To viktige, nyere teoretiske retninger innenfor fag som retorikk og språklig kommunikasjon er diskursanalysen og samtaleanalysen.

Gjør greie for og drøft forskjeller og likheter i de to teoretiske retningene. Vis med eksempler hva forskjellene kan innebære for forståelse og analyse av ytringer og mellommenneskelig samhandling.

NYNORSK

Du skal velje ei av oppgåvene, anten oppgåve 1 eller oppgåve 2

Oppgåve 1

I tradisjonell vitskapsteori skil ein gjerne mellom skildringar/forklaringar av eit eller anna fenomen i røyndomen og normative vurderingar av det same fenomenet. Til dømes kan tekst- og retorikkforskarar vere opptatt av å beskrive og forklare kva det er som gjer at nokre menneske betre enn andre er i stand til å overtude sine medmenneske. Men vitskapen er til vanleg ikkje opptatt av å fortelje andre menneske korleis dei best bør eller skal ytre seg overtudande. Fleire retorikarar har likevel argumentert for å oppheve skiljet mellom skildringar/forklaringar og normative vurderingar. Dei ønskjer at retorikken skal være både ein deskriptiv og normativ vitskap.

Gjør greie for og drøft dette siste standpunktet i retorisk vitskapsteori. Vis med døme kva opphevinga av skiljet mellom det deskriptive og normative kan føre til for analyser av retoriske ytringar og praksisar.

Oppgåve 2

To viktige, nyare teoretiske retningar innanfor fag som retorikk og språklig kommunikasjon er diskursanalysen og samtaleanalysen.

Gjør greie for og drøft skilnader og likskapar i de to teoretiske retningane. Vis med døme kva skilnadene kan føre til for forståinga og analysen av ytringar og mellommenneskeleg samhandling.